

KIS NAP

— EJ, EJ! HÁT MÉGIS ITT VAGY? (Lásd a 150. lapon.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

I. VII. köt. 10. szám.

Ára negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 12 kr.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1899. szeptember 3-án.

A HATALMAS URFI.

— Beszélyke. —

(Képekkel a czimlapon és a 149. lapon.)

HAJDANÁBAN, réges régen, még a vitéz lovagok idejében élt egyszer egy hős és hatalmas ur, sok fegyveres csatlóستul környezve erős várkastélyában. Kemény vitéz volt, rettegtek tőle nemcsak ellenségei, jobbágyai, hanem bizony még jó barátai is, mert ha valamit akart, ha jót, ha rosszat, abban ellenmondást senkitől sem türt és irgalom nélkül letiporta addigi legjobb barátjait is.

De hát mégis csak akadt még hatalmasabb ur nálánál, még pedig a Gondviselés, mely egyszerre csak véget vetett a büszke lovag uralkodásának. Háboru tört ki, a vitéz lovag hőiesen harczolt, de meg is sebesült, még pedig halálosan. Megtörtén, ereje fogyottan hozták vissza ősi várkastélyába és maga is jól tudta, hogy már csak néhány nap az élete.

— Nem rettegek a haláltól, sokszor néztem a szemébe, szólt. Csak az bánt, hogy kis fiamat nem nevelhettem föl méltó utódommá. Anyjának gyöngye keze alatt nőjjön fel és pipogya legényke legyen belőle? Nem! Teszek róla! Barnabásra bízom.

Barnabás a várnagy volt, kemény vitéz, épp mint az ura. A haldokló lovag oda hívta az ágyához a feleségét, kis fiát, kis leányát és Barnabás várnagyot, aztán így szólt:

— Érzem, hogy már csak órákig tarthat életem. Halljátok végső akaratomat és pontosan kövessétek! Te, jó hitvesem, nevelj kis leányunkból derék nőt, amilyen magad vagy. De fiamat Inczét te rád bízom, Barnabás! Ismertél engemet, hát azt aka-

rom, hogy fiamból olyan lovagot nevelj, a milyen én voltam. Vitéz legyen, büszke és hatalmas, hogy méltón viselje a nevemet!

Hát ugy is történt, amint a haldokló lovag rendelte. Alig hogy eltemették a lovagot, Barnabás várnagy kihirdette a vár népének, hogy immáron Incze urfi az ur, bárha egyelőre még nem fog mindent maga intézni.

Biz ezt bajosan is tudta volna tenni, mert még alig hét-nyolcz éves legényke volt. De azt nagyon jól megértette, hogy most már ő az ur, az egyetlen és hatalmas ur, aki csak a vitéz Barnabás szavára köteles hallgatni, ezt pedig szívesen teheti, mert Barnabás mindig nagyon a kedvére beszél és megvédi még az édes anyja és a nagyanyja ellen is, mikor ezek büntetni akarják.

— Büntetni Incze urfit? szólt a mord Barnabás. Azt nem engedhetem. Atyja rám bizta és én büszke lovagot nevelek belőle. Büntetés szégyene soha sem érheti.

— Nem szégyen az gyermeknek, felelt a nagyasszony boszusan. — Én anyja vagyok s tőlem a büntetés csak hasznára válhatik.

— De én nem engedem, szólt Barnabás keményen. — És ugy lesz, amint én mondom!

És ugy lett, mert a kemény vitéz Barnabással nem lehetett birni, ő pedig hűséges hive volt néhai urának, azt akarta, hogy a kis Incze urfi már kicsi korában megtudja, milyen hatalmas ura ő itt mindennek és mindenkinek.

Nem tetszett ez senkinek, csak éppen magának Incze urfinak. Azt tette, ami neki tetszett és jaj volt annak, aki ellene szólani mert!

Tyúk m
Gyorsan
Nem t
Meg
Ehe
Ho

Tyúk mama szólt: »Gyerekek!
Gyorsan! Hozzám jőjjetek!»
Nem tette egy kis csibe,
Még is bánta ízibe:
Éhes vérese rá csapott ...
Hej! Már későn jajgatott!

Csibe veszedelme.

— Nem tudod, hogy én vagyok Incze urfi, a hatalmas urfi? Fogjátok el, vessétek tömlőczbe!

Mindig kísérte néhány csatlós, aki pontosan teljesítette a hatalmas urfi parancsait. Nem is telt bele sok idő, már rettegett tőle mindenki, mint az eleven ördögtől. Ha jó anyja szép szóval intette, daczos kevélységgel felelt:

— Nekem ugy tetszik! Én vagyok Incze urfi, a hatalmas urfi.

— Jó, jó, fiacskám, majd ha nagyra nősz, leszel hatalmas vitéz; de most szeretettel köll hallgatnod anyád intésére is.

Ezek az intések azonban nem voltak Incze urfinak inyére, hát nem hallgatott rájuk. Persze, nem értett ő még semmi komoly dologhoz, csak holmi gyerekes mulatságokhoz, de azért ezekben ugy zsarnokoskodott, mint valami hatalmas öreg vitéz. Szegény kis hugocskáját minduntalan félholtra kinozta és ha valaki szolt ellene, kevélyen felelte:

— Nekem ugy tetszik, mert én a hatalmas urfi vagyok.

A jó édes anyja, ha nem szerette is ezt a dolgot, mégis csak szemet hunyt; de az öreg nagymama nem nyugodott bele, hogy vele is szembe szálljon a hatalmas urfi.

— Hallod-e, fiacskám, mondá neki egy napon, idővel valamikor vitéz és hatalmas férfi lehet belőled; de most még gyermek vagy és tisztelettel tartozol anyádnak és nekem.

— Nem tartozom, mert jól tudom, hogy én hatalmas vagyok és itt mindennek az ura.

— Oktondi tacsó vagy, szolt boszusan a tisztos nő. A magad erejéből semmi hatalmad sincs, gyámoltalan kis ficzkó vagy,

mint akármelyik szegény zsellér fia. Tanuld meg tehát, hogy bármi hatalom vár rád a jövőben, most még tisztelettel, engedelmességgel tartozol az öregeknek.

Incze urfi merészen a szemébe nevetett öreg nagyanyjának.

— Aki olyan hatalmas urfi, mint én, az nem tartozik engedelmességgel senkinek.

— Térj eszedre, gyerek! Már csak szeretetből is hallgatnod kell a szavamra.

— No bizony! Én parancsolok, nem szeretek. Kivált téged, nagyanyóka, aki csuf is vagy, mint a böjti boszorkány.

— Ejnye, te elbizakodott illetlen ficzkó! Ezért a csuf szóért rögtön kérj bocsánatot, mert különben megkeserülöd!

— Nem keserülök meg semmit, mert én a hatalmas urfi vagyok!

A nagyanya megcsóválta a fejét és odább ment. Incze urfi pedig garázdálkodott tovább, nagy rettegésére nemcsak a kastély népének, hanem az egész környéknek is.

Egy szép nyári napon délután a nagyaszony azt határozta, hogy kirándul a gyermekekkel a kastélytól jó messzire eső erdőbe.

— Most érik az eper, jól elmulattok az eprézéssel.

A kis leányka nagyon örült a kirándulásnak, Incze urfi sem bánta, de így szolt:

— Megkérdezem Barnabást, menjek-e? Barnabás urnak sem volt kifogása.

— Kilovagolunk, Incze urfi. Az asszony-nép hadd menjen kocsin.

A hatalmas kis urfinak volt egy nagyon szelid kicsi lova, melyet jól meg tudott ülni. Ezen baj nélkül jutott ki az erdőbe, hol az előre küldött cselédek egy tisztáson már javában sütötték-főzték a nagy ozsonnát. Az öregek is ott telepedtek le, Incze

urfi pedig a kis hugoetskájával ide-oda járt és szedte a sokféle pirosuló édes epret.

— Messzire ne menjetek, intette az anyjok. — A kicsike nem bír sokat járni, de még el is tévedhetnétek.

Eppen csak ilyen intés kellett Incze urfinak, hogy az ellenkezőjét tegye.

— Oda megyek, a hova akarok. Odább bizonyosan több epret találunk.

Kézen fogta piczi hugoetskáját s ment vele mélyebben be az erdőbe. A leányka kedves kutyácskája követte őket, vigan ngrándozva, kaffogva körülöttük, a mi nagy mulatságukra szolgált. Versenyt futkostak a fürge ebecskével s nem igen gondoltak rá, mennyi ideje futkosnak és milyen messzire jutottak. Egyszerre azonban a kis eb morogva állt meg, aztán félénken húzódott kis gazdái mögé, mert a csöpp állat bizony nem volt nagyon bátor. S hogy a kutyácskát félni látta, megijedt a kicsi leányka is; Incze urfi azonban hetykén szólt:

— Ne félj semmit. Itt vagyok én, van nekem töröm is, jöhet akármiféle ellenség. Nem is mer senki bántani, mindenki tudja, hogy én a hatalmas urfi vagyok.

Mire ezt mondta, már megpillantották azt, a kitől a kutyácska megijedt. Csodálatos öltözékű vén banya volt, nagy bottal a kezében. (Lásd a képet a 149. lapon.) Egyenest feléjük tartott s rikácsoló hangon szólt:

— No, urficskám, csakhogy végre a kezembe kerültél!

És már galléron is fogta Incze urfit. A vén banya hangja, bemázolt arca kissé ismerősnek tetszett Incze urfi előtt, de nagy haragjában nem törhette rajta a fejét, hanem azt kiáltá:

— Eressz! Hogy mersz hozzám nyulni? Nem tudod, hogy én a hatalmas urfi vagyok?

— Vagy, a hol vagy, hihih! Itt nem vagy, itt a böjti boszorkány a hatalmasabb! Velem jösz, hihih!

— Eressz, mert leszurlak!

Kihuzta kicsiny törjét, de nem vehette hasznát, mert a banya megfogta a kezét és úgy megszorította, hogy Incze urfi jajgatva ejtette el a tört s mozdulni sem bírt. A banya pedig a kis leányhoz fordulva így szólt ismét:

— Te, kicsike, menj vissza az anyádhoz kutyácskáddal, rátok nincs szükségem. Ebben a mélyedésben menj mindig egyenest, akkor rátalálsz. De szaporán fuss ám és hátra se tekints, mert különben téged is elviszlek!

Futott is a kicsike rémülten és sikoltozva, a kis kutya pedig utána. Csakugyan nem nagyon sokáig futott s már találkozott az anyjával, aki utánok sétált, mert már elkészült az ozsonna. Sirva, lelkendezve kapaszkodott a kis leányka az anyjába és zavarosan hebegett valamit, a mit nem lehetett megérteni. Visszatértek a többiekhez s várták Incze urfit. De csak nem jött. Lassan-lassan a leányka beszédéből is megértettek annyit, hogy valaki megfogta és erővel elhúrozta az urfit. Lett nagy riadalom, keresés, kutatás, — mind hasztalan. Késő este nagy busan, Incze urfi nélkül, tértek haza.

Hová lett Incze urfi?

Neki bizony keservesre fordult a sora. Ordított, kapálózott, mikor a vén banya megragadta és magával vonszolta; egyszerre aztán még egy idegen alak bukkan

(Folytatása a 150. lapon.)

CSODÁLATOS ÖLTÖZÉKŰ VÉN BANYA . . . (Lásd a 148. lapon.)

(Folytatás a 148. laphoz.)

elő s Incze urfi nem látott többé semmit. Zsákot huztak rá, fölemelték, vitték. Nem-sokára azt érezte, hogy kocsin viszik, sokáig, nagyon sokáig. Végre leemelték s a vén banya rikácsolva parancsolta:

— Dugd ki a fejedet!

Ezt Incze urfi nagyon szívesen megtette, sőt egészen ki akart bujni a zsákból. De már ezt nem tehetette, mert a mint a fejét kidugta, a banya rögtön összehurkolta a zsákot, úgy hogy Incze urfinak épp csak a feje látszott ki, egész testével pedig tehetetlenül fogva volt a zsákban. Ugy el volt csigázva, úgy meg volt rémülve, hogy szólni sem tudott s reszketve várta, mi fog vele történni. És ki sem gondolhatott volna olyan borzasztót, mint ami történt! Mert a vén banya megfogta, fölemelte és felkötötte magasra egy fa ágára. Ott lógott tehetetlenül. A vén banya pedig így szólt:

— Így ni, urficskám! Sokat hetykélkedtél, hogy te a hatalmas urfi vagy. Most hát mutasd meg, ki vagy, mi vagy, ha magad vagy. Itt hagylak, tehetsz, amit akarsz.

Incze urfi elképedve, remegve bámult rá. Csak nem beszél komolyan? Hiszen... akkor vége, itt fog nyomorultan elveszni!

Pedig a vén banya komolyan beszélt. A következő pillanatban sarkon fordult és eltűnt a bokrok közt. Incze urfi kétségbeesetten kiáltott utána, könyörgött, rimánkodott, — mind hiába. Ott maradt egyedül, az ágon lógva, mozdulni sem tudva a szűk zsákban.

A kiáltozásba lassanként belefáradt, de a rémülete nöttön nött. Az est leszállt, mélységes csönd uralkodott körülötte és a mikor pillanatnyira megszakitotta valami

nesz, vagy hang, csak annál rosszabb volt, mert bagoly huhogott, denevér röpködött a közelében. Mi lesz belőle? Veszve van menthetetlenül! Keservesen sírt sokáig, aztán ebbe is belefáradt és gondolkozott. Mit tegyen? Semmit sem tehet. Teljesen tehetetlen. Igen, ha itt volna Barnabás! De hát nincs! Nélküle ő maga semmi más, csak gyámoltalan kis fiú. Vagy ha az édes anyja tudná, aki mindig csak a javára törekszik! Ha reá hallgat, bizonyosan nem is jut ebbe a szörnyű veszedelembé, mert akkor nem lett volna olyan hetyke hatalmaskodó urfi, a kit senki sem szeret. Ez a gonosz boszorkány bizonyosan azért ejtette a hatalmába, mert hallotta a rossz hírét.

Ilyen bűnbánó gondolatok jártak a fejében, csakhogy már későn!

Már az éj is leszállt. Incze urfi remény nélkül, halálos rémülettel eltelve lógott a zsákban s végkép kétségbe esett. Egyszerre csak neszt hall és a következő pillanatban ismét ott állt előtte a gonosz boszorkány.

— Ej, ej! Hát mégis itt vagy? Talán tetszik is neked ez a függő szállás? (Lásd a képet czimlapon.)!

— Ó, kérem, szépen kérem, szabadítson ki! könyörgött Incze urfi.

— Micsoda? Te kérsz? Hiszen te nem kérsz soha, még anyádtól és nagyanyádtól sem, te csak parancsolsz, mert te a hatalmas urfi vagy.

— Jaj, dehogy vagyok én hatalmas! Semmit sem tudok, semmit sem bírok, gyöngö kis fiú vagyok. Ó! Soha sem fogok többé hetykélkedni, hatalmaskodni, csak még most az egyszer szabadulhassak!

— No lám, hogy eszedre tértél! Csak-hogy nem nagyon bizom benned, urficskám.

Ezért nincs csássalak.

— Ó ja kegyelmezz busul miatt

— Hm! színű; pedig voltál.

— Jó le mit tegyek

— No, tenned kell vitéznek ak hatalom jól gal, anyád megfogadod jó gyermek urfi, no, ak

— Foga

— Jól v megfeleked kerülsz, új többé nem elpusztulni felejtett kö

Ezzel le szabadított kocsihoz, a gyötrődés től mihama feküdt az álltak any

Incze u nagyanyján amit gond és könyezv

— Any bocsásd me Te is, jó

Ezért nincs is kedvem, hogy szabadon bocsássalak.

— Ó jaj nekem! Mindent megteszek, kegyelmezzen! Ó! Anyácskám is, tudom, busul miattam.

— Hm! A jó anyád! Az bizony valószínű; pedig nem érdemled. Mert rossz fia voltál.

— Jó leszek ezentul! Csak mondja meg, mit tegyek! Igérem, hogy megteszem!

— No, megpróbálok. Nem sok, amit tenned kell. A vitéz Barnabás tégedet is vitéznek akar nevelni. Helyes. De vitézség, hatalom jól megfér a szeretettel, szivjósággal, anyád, nagyanyád tisztelésével. Ha megfogadod, hogy jövőre első sorban szerető jó gyermek leszel és csak azután hatalmas urfi, no, akkor haza bocsátlak.

— Fogadom, szentül fogadom!

— Jól van. De figyelmeztetek, hogy ha megfeleledkeznél ígéretedről, újra kezembe kerülsz, újra itt fogsz lógni a fán és soha többé nem szabadulsz, hanem itt fogsz elpusztulni és megaszalódni, mint a fán felejtett körte.

Ezzel levette Incze urfit a fáról, ki is szabadította a zsákból, aztán elvezette egy kocsihoz, abba beültette. A sok ijedezés, gyötrődés után Incze urfi a kocsí ringásától mihamar elaludt. Mikor fölébredt, otthon feküdt az ágyában s mellette mosolyogva álltak anyja és nagyanyja.

Incze urfi kissé gyanakodva nézett a nagyanyjára, de nem merte megmondani, amit gondolt. Inkább a nyakukba borult és könyezve szólt:

— Anyácskám, édes jó anyácskám, bocsásd meg, amit eddig ellened vétettem! Te is, jó nagyanyácskám! Ezentul szent

lesz előttem a ti szavatok s igyekezni fogok hogy szerető jó gyermek legyek.

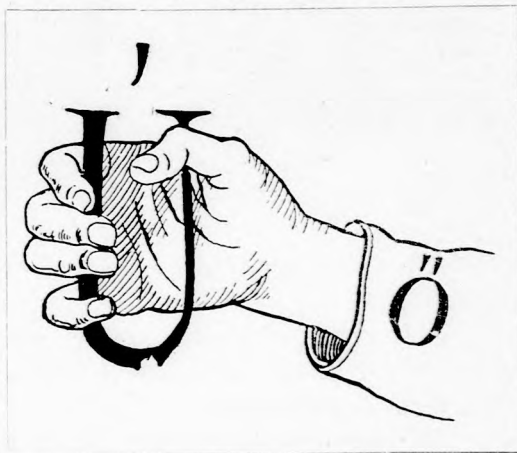
Megölelték, megcsókolták s Incze urfi állott a szavának. Eleinte talán csak azért, mert nem szeretett volna újra a zsákba kerülni; de lassanként meggyőződött, hogy lehet ám ő a vitéz Barnabásnak tanítványa, de e mellett gyöndéd, nemes szivü, jó fiu is.

Nem telt bele sok idő, már nem ugy emlegették, mint hatalmas urfit, hanem azt mondogatták róla:

— A mi kedves jó kis urfink!

És idővel lett belőle vitéz, hatalmas lovag, akit azonban mindenki tisztelt és szeretett, mert jóságot, szerető nemes szivet egyesített vitézségével és hatalmával.

KÉPREJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„A rabszolga-karaván.”

Rajzok az afrikai rabszolga-vadászok ellen vívott harcokból, kalandok és népismertető leírások, Falkenhorst és May nyomán átdolgozta Árkövy Rikárd, számos képpel.

LÓRI.

— Egy nyakas kis leány története. —

Irta *Lilla néni.*

(Képpel a 153. lapon.)

AZ ÖREG Vermeyné asszony háló-szobájában égett a lámpás. Ő és leánya, Irma halkán beszélgetve ültek az asztal mellett.

— Szegény gyermek! sóhajtott az öreg nő, egy fehér függönyös kis ágy felé tekintve.

— Szegény sógor jobban tette volna, ha nálunk hagyja gyermekét, mondá Irma. Mi ismerjük születése óta, szeretjük, gondját viselnénk, mint tettük eddig, boldogult édes anyja betegsége óta.

— És jobban, mint azt Arkayné asszony tehetné. Neki három gyermeke van. Elég a gondja azokkal. Hogy saját gyermekeit jobban fogja gondozni,

szeretni, az természetes és így a mi kis Lórinak mindig ötödik keréknek érzi majd magát.

— Hogy fogja kínozni a szegény gyermeket a tanulással, amit gyöngéd egészsége meg sem bír! Ellent fog mondani még a legkisebb kívánságának is, melyet pedig mi oly szívesen teljesítettünk.

— Szegény kis árva! mondta ismét az öreg asszony. De most feküdjünk le! Holnap korán reggel érkezik Arkay ur, hogy a mi örömiünket elvigye.

A két nő könyezve kereste föl ágyát, de aludni egyikük sem birt.

Vermeyné asszony nyitott szemmel bámult bele a sötétségbe. Vissza gondolt elmúlt éveire. Két gyermeke közül Irma volt az idősebbik. A fiatalabb, a szép Eleonora korán ment férjhez Arkay Kálmán tengerész tiszthez. A kis Lóri volt egyetlen gyermekök. De az ifju Arkayné, aki mindig gyöngye volt, rövid időn megbetegedett és meghalt, anyjára hagyva kicsi gyermekét. E perctől fogva a két nő csak Lórinak élt; az apa azonban észre vette, hogy túlságos szeretetökkel elkényeztetik a gyermeket,

(Folytatása a 154. lapon.)

szeretni, az
magát.

— Ho
meg sem bí
oly szívesen

— Sze
korán reggel

A két

Verme

elnult éveire

korán ment

mekök. De

meghalt, any

az apa azon

— JÓ REGGELT, KIS LEÁNYOM! (Lásd a 155. lapon.)

L
ny története. —
néni.
lapon.)

A Z ÖREG Vermeyné asszony háló-szo-
bájában égett a lámpás. Ő és
leánya, Irma halkán beszélgetve
ültek az asztal mellett.

— Szegény gyermek! sóhaj-
tott az öreg nő, egy fehér függö-
nyös kis ágy felé tekintve.

— Szegény sógor jobban tette
volna, ha nálunk hagyja gyerme-
két, mondá Irma. Mi ismerjük
születése óta, szeretjük, gondját
viselnénk, mint tettük eddig, bol-
dogult édes anyja betegsége óta.

— És jobban, mint azt
Arkayné asszony tehetné. Neki
három gyermeke van. Elég a
gondja azokkal. Hogy saját gyer-
mekeit jobban fogja gondozni,

ink mindig ötödik keréknek érzi majd

neket a tanulással, amit gyöngéd egészsége
egkisebb kívánságának is, melyet pedig mi

öreg asszony. De most feküdjünk le! Holnap
örömünket elvigye.

de aludni egyikük sem birt.

bámult bele a sötétségbe. Vissza gondolt
az idősebbik. A fiatalabb, a szép Eleonora
sz tiszthez. A kis Lóri volt egyetlen gyer-
gyöngő volt, rövid időn megbetegedett és
perctől fogva a két nő csak Lórinak élt;
s szeretetökkel elkényeztetik a gyermeket,

(174. lapon.)

Isten veled!

Műveléket a »Kis Lap« LVII. köt. 12. dik számához.

(Folytatás a 151. laphoz.)

s elhatározta hogy neveltetés céljából öccséhez, Árkay Józsefhez adja. Nem sokára e megállapodás után tengeri utra kelt, a honnan nem tért többé vissza. Így lett Lóri egészen árva. És holnap elvíszik nagyanyjától, nénjétől, akiket születése óta ismert. Az öreg nő szemei újra könyben usztak erre a gondolatra. Hiszen Lóri volt az ő egyetlen öröme, akinek tíz év óta egész életét szentelte.

Másnap reggel Árkay ur megérkezett s délfelé adta a jelt az indulásra. Vermeyné asszony és Irma zokogva bucsuztak el a gyermektől.

— Vissza jövök, ha nagyon rossz lesz ott, sugta Lórika sirva.

Árkay ur a kocsira emelte, elindultak.

— Isten, veled! Isten veled! kiáltották a nagymama és Irma s integettek a kendőjükkel, valameddig a fogat el nem tünt szemök elől. Azután megfordultak hogy a házba menjenek vissza. A kapuban megálltak s össze néztek. Bemmenjenek? Minek? Hiszen ezentul már senki sem fogja őket várni ott benn; üres a ház, üres.

*

Az Árkay József ur falusi házában, kertjében egész nap jártak, keltek az ő gyermekei. Ma a játék nem ment úgy, mint máskor. Mindig Lórit emlegették, bár még nem is ösmerték. Élénken beszélgetve álltak meg hol itt, hol ott s végre a mamához fordultak kérdéseikkel.

— Mama, ugy-e, a Lórika barna? kérdezte Vilmos, a legkisebb, egy nyolcz éves fiúcska. Feri azt állítja, hogy szőke.

— Barna, fiam, barna, felelé Árkayné.

— Mama, ugy-e, a Lóri nem nagyobb nálamnál? kérde Elza, aki Lórral egyidős volt.

— Nem tudom, majd meglátjuk, felelt ismét a türelmes mama.

Végre itt volt a várva várt érkezés pillanata és Árkayné egybe hívta gyermekeit, legyenek mind jelen a kis vendég érkezésénél.

Kevés vártatva megállt a kocsis a ház előtt. Árkay megölelte nejét s gyermekeit és átadta nekik a kis leányt. Árkayné átkarolta Lórit.

— Te is az én kis leányom vagy most, mondá biztatóan. És ezek itt a te jó testvéreid.

Ezzel bemutatatta neki gyermekeit.

Lóri elfogódva nézett a gyermekekre s szó nélkül követte Árkayné, aki szobájába vezette a kis jövevényt.

— Nézd, édes Lórim, itt ebben a szobában Elzával fogsz együtt lakni. Tedd le a kalapodat, fejtsd le a keztyűidet s azután lemehetsz a kertbe a gyermekekhez.

Lóri kiment a kertbe, ahol a gyermekek várták, akikkel nem sokára megbarátkozott.

Megmutatták neki a virág-ágyakat, a játszótér s a játékokat. Feri éppen az istállóba akarta vezetni, hogy bemutassa neki az ő kis háttas lovát, mikor már vacsorára hívták őket.

— Mindjárt! mondta Lóri; előbb meg-nézzük a lovat.

— Nem lehet, felelé Elza, miközben bámulva nézett a kis leányra. Kikapnánk, ha várakoztatnánk édes mamát.

— De mikor nézhetjük meg a lovat? kérde Lóri.

— Holnap reggel, felelé Feri.

— Csak holnap?

Ennyit szolt Lóri, magában pedig azt gondolta, hogy Iza néni meglehet hogy a saját gyermekeihez szigorú, tán kegyetlen is, de ő vele nem fog oly könnyen elbánni.

Következő reggel a nap vidáman sütött be az ablakon, mikor Lóri fölébredt. Körül tekintett. Elza ágya már üres volt. A nagyanyjánál Lóri minden nap az ágyban reggelizett s ezen a szokáson nem akar változtatni. Csengő nem volt a szobában és mivel a szobalány nevét sem tudta, nem is hívhatta elő. Gondolkozott, miképen fordítsa maga felé valakinek a figyelmét, de semmi sem jutott az eszébe. Kis idő múltán azonban megnyílt az ajtó és Iza néni lépett be.

— Jó reggelt, kis lányom, szolt nyájas mosolylyal. (Lásd a képet a 153. lapon.) Ideje, hogy fölkelj!

— De hiszen még nem reggeliztem felelt Lóri.

— Majd ha felöltöztél, megmosdottál, lejössz az ebédlőbe. Ott kapsz reggelit.

— Én az ágyban szoktam reggelizni.

— Már erről itt le köll szoknod. Nálam a kis lányok nem kapnak reggelit az ágyban.

Lóri sóhajtvá engedelmeskedett.

— Hol a szobalány? kérdezé.

— Annak dolga van, mondá Iza néni. Miért kérde?

— Ki fog engem öltöztetni? csodálkozott Lóri. Otthon mindig Irma néni vagy a szobalány öltöztetett.

— Ez itt nem úgy lesz, édesem, mondta Árkayné. Elég nagyoeska vagy már, öltözködhetsz magad is. Ez a szekrény itt a tied, ebben megtalálod mind azt, amire

szükséged van. Ha elkészültél, jöjj le az ebédlőbe; ott foglak várni.

Evvel Iza néni távozott.

Lóri kedvetlenül fogott az öltözködéshez.

— Nem állom ezt ki soká, gondolta.

Ügygyel-bajjal, hosszabb fáradozással végtére elkészült a szokatlan munkával s éhesen sietett az ebédlőbe. Árkayné aszszony csakugyan ott várta és egy pohár tejet tett elébe. A leányka szó nélkül költötte el a reggelit. Azután így szolt:

— Holnap csokoládét fogok reggelizni. Hol van Elza?

— Elza már ilyenkor régen tanul. Gyere ide mellém, gyermekem; néhány komoly szót akarok veled szólni.

Lóri Iza néni mellett foglalt helyet a pamlagon.

— Talán tudod, szolt Árkayné, hogy szegény boldogult atyád bizott téged reám és bátyádra. Ennek következtében a mi gyermekünk vagy, mint Elza és a fiuk. Nevezd mamának s reménylem, nem sokára úgy fogsz szeretni, mint szeretnek ők. Én máris úgy szeretlek, mintha a saját gyermekem volnál. Tudom, hogy eleinte sok szokatlant fogsz itt látni; sokat is kell megtanulnod, amit nagymamád nem kívánt tőled, mert tulságosan szeretett, azaz kényeztetett. De én derék lányt akarok belőled nevelni; olyat, mint édes anyád volt s ezért már most bizton tudom, hogy az én új kis lányom majd szépen szót fogad.

Árkayné bátoritólág simitotta végig Lóri barna fürteit. A kis leány meg volt hatva. Milyen jó volt hozzá Iza néni! Bizonyára, ő mindent meg fog tenni, ami nem tulságosan nehéz.

— Ma még szabadságot engedek neked, folytatta a fiatal asszony, mert tegnap az ut kifárasztott; de holnap megkezdjük az új rendet. Most eredj ki a kertbe és játszá!

Lóri a kertben föl és alájárkált, de játszani nem birt. Az idegen környezet és az előtte ismeretlen életmód, melyet maga körül látott s melyet neki is meg kellett szokni, teljesen elfoglalta gondolatait.

*

Másnap csakugyan megkezdődött az új élet. Lórit hét órakor keltették föl. Elza is akkor kelt. De Lóri nyujtózkodott az ágyban.

— Én még álmos vagyok! mondta.

— De már nem alhatsz tovább, felelte Elza, aki gyorsan öltözködéshez látott; majd elmulik az álmod. Talpra, Lóri!

De Lóri nem hallgatott rá. Elza azonban addig beszélt hozzá, addig biztatta, míg az álom kiment a szeméből és a kis lány felkelt.

Akkorra Elza már készen is volt és sietve hagyta el a szobát.

Mire Lóri az ebédlőbe lépett, már csak Árkayné találta ott, aki ismét tejet tett elébe.

— Csokoládét kérek, szólt Lóri.

— Nem lehet, lányom, mondta Árkayné komolyan. Gyermeknek válogatni nem szabad. Ha idején holnap itt nem leszel, Elzával, egyáltalán nem kapsz reggelit.

A kis lány meglepetve nézett nényjére. Ez oly hallatlan kijelentés volt, hogy nem hitt füleinek. De Árkayné arca meggyőzte arról, hogy komoly a dolog.

Ezután Lóri fölkereste a kertben Elzát és a fiukat, hogy játékukban részt vegyen; de azok éppen abban a pillanatban hagy-

ták abba, mert érkezett volt a tanulás ideje.

Elzához képest Lóri tudatlansága meglepő volt, ami nagy zavarba is hozta. Csak ne volna olyan nehéz az a tanulás! gondolta, majd utolérné Elzát.

A napok egyformán multak el tanulás és játék között. Árkayné örömeire Lóri alá vetette magát az új élet-módnak. Elza és a nevelő kisasszony előtt szégyelte tudatlanságát, hiusága tanulásra serkentette. Árkayné szigora azonban elfelejtette Lórral az első reggelen érzett benyomásokat, és nényjére mindig gyanakvó bizalmatlansággal nézett. Hideg és zárkózott volt irányában és soha sem szólította mamának. Ez rosszul esett Árkaynének, aki minden hibája mellett szerette a gyermeket, mert látta, hogy fogyatkozásai csak a kényeztetésnek a kifolyása. De már az igazán szomorította, hogy előle a leányka szándékosan zárja el szívét, pedig ő az édes anya szeretetét, gondoskodását akarta pótolni az árva mellett.

Idővel azonban Lóri makaessége is újra megnyilatkozott. A nevelő kisasszony panaszkodott, hogy Lóri nem tanul, nem fogad szót.

— Lóri, szólt Árkayné, jobban viseld magad, különben arra kényszerítesz, hogy büntesselek.

A kis lány nem válaszolt, de nem is változtatott viselkedésén. Ennek az volt a következménye, hogy nényje többször megbüntette. Lóri azonban mindig igazságtalanságot látott e szigorban és azt gondolta magában: a nényinek különös kedve telik abban, hogy megfenyíti.

(Vége következik.)

KIS LÁNYOK ÖRÖME.

Sok örömet hoz a szép nyár,
Kár is, hogy már végére jár!
De épp azért hát előre!
Siessünk ki a mezőre,
Ott a mi virágos kertünk.
Ingyen adja Isten nekünk,
Nem ültetjük, nem kapáljuk.
Mégis készen ott találjuk.
Csalogtat az illatával,
Szébbnél szébb sok virágával.
Nincsen irigy vén kertésze,
Aki kancsal szemmel nézne,

Szabad itt a vásár nekünk,
Szép virágot bőven szedünk
S bár megtöltük a köténykét,
Máskorra is marad elég.
Jut koszoru mindenkinek.
Csak neki nem, — a Berezinék.
Hiába is duzzog érte,
A ki fiu, álljon félre,
Mert tudja az egész világ:
Lányoknak terem a virág.

SZÉLCSEND, SZÉLVÉSZ.

GOROMBA legény a szél. A gyöngeszellő, mely a nyári hőséget enyhíti, vidám gyermekek sárkányát magasra emeli, az persze kellemes; de mikor a szél amugy igazában süvölt, mikor igazi szélvész ere-

jével tombol, akkor ugyan menekül előle, aki csak teheti. Mennyivel jobb, ugy-e, mikor szép nyugodt, csöndes az idő!

Ha választani kellene szélvész és szélcsend közt, a legtöbb ember bizonyosan a szélesendet választaná.

Igen ám, csak hogy a legtöbb ember nem

is tudja igazában, mi a szélesend. Mert nem tapasztalta. Itt nálunk, a szárazföldön a teljes szélesend igen nagy ritkaság és még ha elvéve bekövetkezik is, alig tart pár óráig, rögtön kerekedik rá egy kis szellő. Az igazi szélesendet csak azok a hajósok ismerik, akik a nagy tengeren járnak, még pedig ott is a forró égőv alatt. És azok, akik vitorlás hajón indultak ki a sík tengerre, legborzasztóbb szerencsétlenségöknek ismerik a — szélesendet.

A forró égőv alatti tengereken nagyon sokszor áll be teljes és tökéletes szélesend. A gőzhajó, melyet gép mozgat előre, nem törődik vele, de annál nagyobb a vitorlás hajók népének az aggodalma. A hajó megáll, — de ez még csak a kisebbik baj; hanem olyan fojtóan forróvá válik a mozdulatlan levegő, hogy az emberek kábultan támolyognak s hasztalan kapkodnak levegő után. Mintha fűtött kemenczében volnának. Az éj sem hoz enyhülést s ha sokáig tart a szélesend, beáll a legnagyobb veszedelem: elfogy a hajón az ivóvíz, az egyedüli enyhítő szer. S ha elfogy, rövid idő alatt szomjan hal a személyzet. Nagyon sokszor megtörtént már, hogy a szélesendbe jutott hajót, akármennyi drága portéka volt is rajta, elhagyta a hajó egész legénysége, hogy csónakokban kivezzenek a legközelebbi szárazföldre.

A hosszas szélesendet rendszeren nagy vihar követi. Az a matróz, aki először veszi észre a vihar jelét, ujjongva kiáltja:

— Nincs már baj, pajtások! Szélvész, vihar közeledik.

És mindnyájan ujjonganak, mikor kitör a vihar. Mert viharral, szélvésszel bátran és ügyesen megküzdének, míg a szélesenddel szemben tehetetlenek. Aki tehát igazán ismeri, azt mondj:

— Inkább szélvész, mint szélesend!

S Z E P E G É S.

*Jól aludni nagyon jó,
Még jobb ébren lenni,
Játszani és közben sok
Jó csemegét enni.*

*Csak ne volna a mama
Oly nagyon kegyetlen!
Hideg vízben köll minden
Reggel dideregnem!*

*Már jön... már visz!... Ott a kád,
Bele márt azonnal.
Sirok, rivok, ah! de az
Nem jár sok haszonnal.*

*Csak az a jó, hogy mikor
Már tul estem rajta,
Megfordul a kedvem is
Vilám friss kacajra.*

A M I K A N Á R I N K .

— Levél Forgó bácsihoz. —

Kedves Forgó bácsi!

SOKSZOR olvastam már a »Kis-Lap«-ban olyan apróka történetet, melyet kis olvasótársaim valamelyike közölt egy-egy kedves állatjáról. Ez felbátorít hogy én is följegyezsek kis kanárink életéből néhány kedves vonást a »Kis Lap« szá-

mára, ha tónak tá

Karác mindnyá gyermek vajjon m s ha ige számunk

Meges hívó sza sietünk tárult, csonyfát kivánt a csattogó műnket ves kis igen-igen viszonzni gével.

Nappa szabadon csak akk zik s ily eleségét. csattogó fölkelten ételt, a vére val így tehát sen szer eszik va édeskedil mit. Ha száll, paj Sokszor benne, a (Én azt másik ki nagyon). vagy má »Mandi, mintha ny gyok!» I pen kalit hasadtáig

Minda ő is ily l

mára, ha ugyan Forgó bácsi közlésre méltónak találja.

Karácsony estéje volt. Feszülten vártuk mindnyájan a kis Jézus érkezését; minket gyermekeket leginkább az foglalkoztatott: vajjon meg volt-e velünk elégedve a Jézuska s ha igen, milyen meglepetést fog szerezni számunkra?

Megcsendült végre a Jézus csengőjének hívó szava s mi örömtől repeső szívvel siettünk a hang irányában. Az ajtó feltárult, megpillantottuk a ragyogó karácsonyfát s alatta mindegyikünk számára a kívánt ajándékot. Egyszerre csak édesen csattogó madár-dal vonta magára figyelmünket és ekkor pillantottuk meg a kedves kis *Mandit*. S ez első percztől fogva igen-igen megszerettük és, úgy látszik, ő is viszonzni akarja szeretetünket szelidségével.

Nappal nem is tartjuk kalitban, hanem szabadon engedjük röpködni a szobákban; csak akkor tér be kalitkájába, ha megéhezik s ilyenkor vig ugrádozással szemelgeti eleségét. Reggel ő az első, aki fölébred s csattogó dalával igyekszik bennünket is fölkelteni. Ha ebédünk s behozzák az ételt, a tál szélére röppen és ha épp kedvére való van benne, vigan kóstolgatja; így tehát az ételnél is ő az első. Különösen szereti édes apát; ha látja, hogy eszik valamit, a vállára röppen és addig édeskedik, míg számára is juttat valamit. Ha kezünket feléje nyújtjuk, rá száll, pajkosan ugrádoz s játszik velünk. Sokszor a tükörré röpül, sokáig nézi magát benne, azután rágyújt egy édes nótára. (Én azt hiszem, azt gondolja, hogy egy másik kis kanári van ott, azért örül oly nagyon). Sokszor a függönyök redői közé vagy más helyre rejtőzik s ha kérdezzük: »Mandi, hol vagy?« azonnal énekelni kezd, mintha mondaná: »Itt, itt, itt, itt vagyok!« Este felé a maga jószántából beröppen kalitkájába s édesen szendereg hajnalhasadtáig.

Mindamellet, hogy nagyon szeretjük s ő is ily kedves jelekben nyilvánítja szere-

tétét, mégis okozott már nekünk szomorúságot is. Egyszer, mikor mindnyájan elmentünk hazulról, elfelejtettük az ajtót kulccsal is bezárni s midőn haza tértünk, az ajtó tárva-nyitva volt. A kis Mandit pedig sehol sem találtuk. Gyanunk a kutyára esett; bizonyosan ez taszította be az ajtót. Mandi látta, hogy örizetlen maradt, felébredt benne a szabadság vágya és kiröppent. Igazán nagyon sajnáltuk s édes apa mindent megtett, hogy visszaszerezze.

Fáradozása nem is maradt eredménytelen, mert nem sokára vissza kaptuk a Mandit. Ő, de milyen állapotban! Megcsönkített szárnyakkal és farkkal. Szegényke nagyon beteg volt. Napokig gubbaszkodott kalitkájában, alig evett valamit. Midőn egészségét lassacskán visszanyerte, ismét énekelt szép dalokat, de röpködni még sokáig nem tudott. Most már azonban, mióta újra kinőttek szárnyaeszkái és farka, ismét oly vidáman röpköd a szobában, mint azelőtt.

Rappensberger László.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVII. köt. 8-dik számában között rejtett magánhangzók megfejtése:

Lassu víz partot mos.

Ki korán kel, aranyat lel.

Ebüll gyült vagy on ebüll fog elveszni.

Henye élet bűn forrása.

Helyesen fejtették meg: Stucz Rózsika, Tihanyi Hermina, Nickel Jenő, Rappensberger Emmike és Leczika, Kiss Margitka, Okolicsányi Marcsa, Kossaczky Gyula, Kornstein Egon, Hardy Sándor, Hollós László, Mérey Ágosta és Dalma, Sier Friczi, Seyler Gizus, Kovács Anna (részben), Kaiser Mátyás, Lengyel Margit és Kálmán, Fuchs Janka, Molnár Ferencz, Kaján Margitka, Szvozil Olga és Sándor, Szinnyei-Merse Jenő, Veress Gizi, Zakariás Sándor és Pista, Sidlauer Lenke, Panna és Károly, Sommer Katinka, Ebeczky Gabriella, Nyáry Margit, Lederer Lujzika, Ponor Sárika, Salamon Laura, Brenner Mariska, Schreyer Vili, Toperczer Ödön, Badics Gizi, Boros Ilona, Ravasz Piroska, Lakner Margit, Donáth Matild, Ybl Márta, Lukács Irma, Mándy Tibor, Neumann Eliz, Wurm Betty, Kraft Piroska, Kazy Livia, Nádasy Ella,

Boros Emmike, Gyika Alice és Marianne (részben). Graefl Paula és Márta, Medreczky István, Engel András, Máder testvérek, báró Bánffy Marianne és Dani, Pollák testvérek, Sziklay Vera, Hamberger Jóska, Kövér Miczi, Koller Sárika, Jeszenszky Andor és Miklós, Grósz Adolf, Czakó Miklós, Nagy Mariska és Izabella, Masjon Márta és Vili, Preisach Frida, Nagy Lenke és Ernő, Fischer Péter és Pál.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Medreczky István, Ungvártt*, kinek a jutalom-könyvet (*»Regék a görög hajdankorból,«* az ifjuság számára elmeséli *Szidi néni*, számos képpel, diszes angol vászon-kötésben), a kiadó-hivatal megküldi.

*

A *»Kis Lap«* LVII. köt. 6-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Zakariás Sándor és Pista, Werkner Albert (részben), Nyáry Margit, Sidlauer Panna és Lenke, Diémár Kálmán, Péterfy Vilma, Nádosy Ella, Káplány Dóra és Hoffmann Erna, Gyika Alice és Marianne.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Rappensberger testvérek. Most már helyesen megszerkesztve küldtéték, be is soroztam őket. — **Sommer Katinka.** Az első önálló kísérlet sikerét majd követi több is, csak kitartás és némi gyakorlat kell hozzá. A *»talány«* rossz szót ne használd; *»rejtvény«* a helyes. — **B. Nandor.** Ügyes tréfa, ügyes rajz, de az ilyen sportszerű dolog nem igen vág a *»Kis Lap«* keretébe. Aztán miért *»angol«*? A rím kedvéért ne vetköztessük ki eredetiségéből. Lehet, hogy mégis megrajzolattuk s azon a rímen is faragunk valamit. — **Lederer Lujzika.** Irásoddal, tekintve hetedfél éves korodat, teljesen meg vagyok elégedve. Persze hogy lesz az még szebb is, ha továbbra is úgy iparkodol, mint eddig. Vad Laczitól csak az imént volt közlemény s talán nem sokára ismét beköszön. — **Vbl Márta.** Soraidat mindig szívesen veszem. Ha sajnálod, hogy már véget értek Dezső és Lojzi kalandjai, remélem, majd megvigasztal az új hosszabb elbeszélés, melyet legközelebb indítok meg, míhelyt a hozzávaló rajzok elkészülnek, ami már egy hét múlva megtörténik. Most csak annyit árulok el belőle, hogy *»Az inka madara«* lesz a címe. — **Schreyer Vili.** Köszönöm, jól vagyok s hogy te jól mulattál, de egyúttal sokat olvastál is a szünet idejében, örömmel veszem tudomásul. — **Rothausser György.** A kinek nincs írni valója, helyesen teszi, ha nem ír. Az irásodat illető kérdésre azt felelhetem, hogy bizony nem igen vagyok vele megelégedve. Kissé rendetlen, kissé kusza, kissé girbe-görbe, kissé egyenetlen, hol vas-

tag nagy bötükkel, hol vékonyka aprókkal. Irj vonalozott papírosra, akkor talán majd javul az irásod. Bélyeggyűjtési rovatot nem nyitok. A *»Kis Lap«* nem olyan terjedelmes, gyermekeknek a bélyeggyűjtés nem olyan fontos, hogy helyet pazarolhatnék rá. Ám azért, ha tudsz valami érdekeset a bélyeggyűjtésről, megírhatsz. — **Kövér Miczi, Probstner Arthur.** A levelezés megindítása végett én csak annyit tehetek, hogy a *»Levelezés«* rovatban közlöm, ki és kivel ohajt levelezni. A felszólított címét nem közölhetem, még pedig nem csak azért, mert nincs érkezésem az előfizetők ezrei közt való folytonos keresgélésre, hanem főleg mert a levelezés kettőn áll, azt pedig nem tudhatom, ki hajlandó a levelezésre. A dolog rendje tehát az, hogy a felszólított, olvasván a *»Levelezés«* rovatot, röviden (vagy a hogy neki tetszik) értesíti a felszólított, hogy hajlandó vele levelezni. És ekkor természetesen közli a lakása címét is. — **Nemes Ödön.** A *»Kis Lap«* kiadó-hivatala, megrendelésre, küld diszes bekötési táblát, melybe akármelyik vidéki könyvkötő is szépen beköti a lapot. Az esetleg hiányzó számokat is megküldi, ha megírod, mely számok hiányzanak. Persze csak abban az esetben küldheti meg, ha még van példány. Mert a régiebb számok némelyike végkép elfogyott. Azzal azonban, ugy tudom, a kiadó-hivatal nem foglalkozik, hogy ő kötsse be a hozzá küldött lapokat. A költséges ide-oda küldözgetés fölösleges is, ha megvan a kész bekötési tábla. Mindezek dolgában egyébiránt a *kiadó-hivatalhoz* kell fordulnod. — **Boros Emmike, Kraft Piroška.** Egymástól távol és alkalmasint ismeretlenül is, egyet gondolatok, olvasván az Endreyfi Bözsikének szólott izenetet. Csak dicsérhetem buzgóságotokat, mely nem is volt sikertelen, mert mind a ketten több jó szót alkottatok a *»Kis Lap«* cziméből. De egyformán elhibáztok szokat is küldtetek, ilyeneket: *apa, kolap, alap, pap* stb. A feladott szóban minden betű csak egyszer fordul elő; olyan szó tehát nem alkotható belőlük, amelyben valamelyik betűnek kétszer kell előfordulnia. — **Káplány Dóra.** Próbáld csak újra, majd sikerül cserépből is virágot nevelned. Hiszen szélitben mindenkinek sikerül. A kérdezettek közül *F. E.* Nagy-Enyeden lakik, Sz. A. Charentonban, Franciaországban. — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Máder Ida (Székesfehérvár, kigyó-utca 9. sz.), **Beők Margit** (Kaplony, utolsó posta Nagy-Károly) és **Pollák Imre** (Budapest, kerepesi-ut 73. sz.) a nekik küldött képes levelező lapokat szívesen viszonozzák hasonlókkal. — **Kövér Miczi** (Martfű, Szolnok vármegye), ugyszintén **Probstner Arthur** (Lubló) levelezni óhajtának *Szeless Adrienne*-nel.